

XX. ÉVFOLYAM
2020. MÁRCIUS

ÉTA-HÍREK

fotó: Szalai Ildikó

*Kellemes húsvéti
ünnpeket kívánunk!*

FELHÍVÁS

AZ IDŐS ÁLLAMPOLGÁROKHOZ

MARADJANAK OTTHON!

A koronavírus nagyon gyorsan terjed,
és tudjuk, hogy az idősekre a legveszélyesebb.
Ezért arra kérjük idősebb honfitársainkat, hogy maradjanak
otthon, és mindent tegyenek meg annak érdekében,
hogy ne kelljen kimenniük az utcára, és ne kelljen
elhagyniuk a lakásukat.

**Ellátásukról az önkormányzatok
kötelesek gondoskodni, ezért szükség esetén
forduljanak a helyi önkormányzathoz!**

**Ez a vírus mindannyiunk életére nagy
hatással van, de ha betartjuk a fő szabályokat,
elkerülhetjük a nagyobb bajt.**

VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

Bővebb információk: koronavirus.gov.hu

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

Tartalomból

Kincsesládában szájmaszk

Önkénteseink titkai

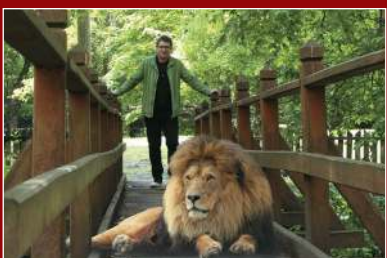

Jóban rosszban 30 évig

Szeretettől övezve Mezőberényben

Rózsák kertjében Pető Hunorral

A Lámpik dinamója, Bezerics Dániel

Napfényes Gála

Beszámoló a 2019.évi
belső pályázatokról

Híradás a diákönkéntes pályázat
díjátadójáról

Jogászunk válaszol

Köszöntöm az ÉTA-Hírek tavaszi számának olvasóit

Ambivalens érzésekkel teli lélekkel fogok ennek az írásnak, mert egyfelől nagyon örülök, hogy a téli hónapokat magunk mögött hagyva megérkezett a tavasz, másfelől viszont ez az évszak a virágok, az egyre virágzó fák és a napsütés mellett meghozta a járványt is.

Ez viszonylag rövid idő alatt jelentősen megváltoztatta mindannyiunk életét, és hosszú távú jövőnkre is hatással lesz társadalmi, közösségi és egyéni szinten egyaránt.

Ennek ismeretében fontosnak tartom, hogy tájékoztassam olvasóinkat arról, hogy a koronavírus terjedése által kialakult helyzet, hogyan befolyásolja szövetségünk működését az elkövetkező hónapokban.

Az ÉTA Országos Szövetség működése minden téren összhangban történik a kormányzati, valamint az EMMI szakmai államtitkárságának és fogyatékosügyi főosztályának intézkedéseivel.

Figyelve és alkalmazkodva a körülményekhez igyekeztünk, amennyire csak lehetett, tartani magunkat eredetileg meghatározott éves munkatervünkhöz. Az már tisztán látszik azonban, hogy egyes rendezvényeinket, programjainkat későbbi időpontokra kellett áttennünk az eredetileg tervezettnél.

Felelős vezetőként bizakodó vagyok abban, hogy ha később is, de minden tervezett programunk meg fog valósulni. Az ügyvezetésben dolgozó munkatársaimmal együtt megteszünk mindent annak érdekében, hogy ez így legyen.

Április második felében honlapunkon megjelenik nyári programjaink időpontjaira való jelentkezési felhívás, valamint belső szakmai és foglalkoztatási pályázataink ki-

írásai tagszervezeteink részére. Ugyanitt tesszük közzé minden tagszervezetünket és a velünk együttműködésben lévő szervezeteket érintő egyéb, fontos információkat.

Ezért kérek mindenkit, akit érint és akit érdekel, hogy fokozott figyelemmel kísérje kommunikációs felületeinket, a minél gyorsabb információhoz jutás érdekében. Kommunikációs felületen kívül (honlap, facebook oldalunk, ÉTA-Hírek újságunk) ímélek, belső hírlevelek formájában igyekszünk tájékoztatni tagszervezeteinket, azok vezetőit minden olyan naprakész információról, mely befolyásolhatja a mindennapjainkat.

Ebben a rendkívül nehéz időszakban is fontos számunkra tagszervezeteinkkel, partnereinkkel való folyamatos kapcsolattartás, együttműködés annak érdekében, hogy a jövőben is fenntartható legyen egy olyan minőségű élet és tevékenységritmus, amivel biztosítani tudjuk a látókörünkbe tartozó értelmi és halmozott fogyatékossgal élő emberek, családjaik és a velük foglalkozó szakemberek biztonságát.

Hiszem, hogy az előttünk álló időszakot kellő fegyelemmel, türelemmel és alázattal, erős összefogásban tudjuk átvészelni!

Hiszem, hogy az ÉTA egy olyan ERŐS SZÖVETSÉG, ami képes erre!

Vigyázzunk magunkra és egymásra!

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánok olvasóinknak és mindenki másnak is!

2020. március 23.

Papp Ágnes

ÉTA Országos Szövetség által támogatott 2019. évi pályázatok

Ssz.	Tagszervezet neve	Székhelye	Támogatott program	
			Szakmai	Foglalkoztatási
1	Civitan Club Budapest–Help Egyesület	Budapest	500 000	421 000
2	„Egy a világunk” Alapítvány	Győrújfalú	372 040	
3	A Fogyatékos Gyermekünkért Alapítvány	Sárospatak	325 900	
4	Együtt–Értük Alapítvány	Martonvásár	499 640	400 000
5	Egyenlő Esélyekért! Alapítvány	Csömör	427 000	
6	Emberi Hang Alapítvány	Érd	371 000	350 000
7	Esőemberekért Egyesület	Tata	499 805	420 000
8	Fény Felé Alapítvány	Debrecen	500 000	420 000
9	Fogadj el Alapítvány	Szajk	500 000	420 000
10	Fogd a Kezem Alapítvány	Pécs		449 000
11	Gondoskodás Alapítvány	Mezőkövesd	500 000	435 000
12	Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány	Budapest	500 000	
13	„Híd a Jövőbe” Alapítvány	Nyúl	262 650	410 000
14	Katakomba Művészeti Műhely Alapítvány	Páty	492 000	440 000
15	Lámpás '92 Alapítvány	Valkó	500 000	420 000
16	Down Alapítvány	Budapest	500 000	450 000
17	Magyar Williams Szindróma Társaság	Budapest	500 000	
18	Mécses Szolgáltató Község Egyesülete	Mezőberény	500 000	456 000
19	Nem Adom Fel Alapítvány	Budapest		420 000
20	Otthon XVI. Alapítvány	Budapest	500 000	446 000
21	Összefogás az Egyenlő Esélyekért NKKft.	Csömör	500 000	420 000
22	Patrónus Egyesület	Nyíregyháza	479 500	420 000
23	Pécsi Napközi Otthon Alapítvány	Pécs	491 636	200 000
24	Regens Wagner Közhasznú Alapítvány	Balatonmárfürdő	500 000	420 000
25	Sérültekért Alapítvány	Százhalombatta	476 077	420 000
26	Strázsa Tanya Szociális Szövetkezet	Szabadszállás	500 000	478 000
27	Strázsa Tanya NKft.	Szabadszállás	480 000	193 000
28	Summa Vitae Alapítvány	Piliscsaba	500 000	
29	Szegedi Korai Fejlesztést és Integrációt Támogató Alapítvány	Szeged	500 000	
30	Szimbiózis Alapítvány	Miskolc	500 000	420 000
31	Szociális, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgálat Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye	Hatvan	500 000	252 000
32	Szülők Fóruma Egyesület	Százhalombatta	470 867	
33	Tovább Élni Egyesület	Budapest	500 000	
34	Vass Miklós Egyesület	Budapest	500 000	
35	Vésztői Sérült Gyermekekért Egyesület	Vésztő	499 600	420 000
Összesen:			15 647 715	10 000 000

Az újság megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatta.

Krónikus betegek, fogyatékkal élők segítik Debrecenben is a koronavírus elleni védelmet

Többször használatos, biopamut anyagból készült szájmászok gyártását kezdte meg Kincsesláda műhelyében megváltozott munkaképességű dolgozókat foglalkoztató Fény Felé Alapítvány. Az elmúlt napokban megszerveztük, hogy a dolgozóink jelentős része otthonról tudjon varrni, dolgozni. Bentlakásos és nappali ellátást biztosító szociális intézményeink a kijárási és látogatási tilalom miatt bezártak, de nagyon sok feladatot családjuk segítségével otthon is el tudnak végezni a fogyatékkal élő ellátottjaink. A sterilizálható pamut maszk kézműves termék, hiszen szabni, varrni, vasalni, termékcímkét elhelyezni,

csomagolni szükséges. Napi 200-300 db-nál egyelőre nem tudunk több szájmászokot legyártani. Otthoni munkavégzésre kihelyeztük a szövőszékeket, alapanyag-előkészítés feladatait, adminisztrációt. Így a fejlesztő és akkreditált műhelyeinkben, napközinkben, lakóotthonunkban a munka nem szünetel, dolgozóinkat nem szükséges kényszerpihenőre küldeni.

Ezzel párhuzamosan megszerveztük az otthonmaradottak mentálhigiénés segítségét, amit szociális szakembereink biztosítanak. Hatalmas kihívás lesz, hogy az elkövetkező hetekben megtanuljunk és megintítsuk, hogyan tudjuk a szociális munkát telefonon, interneten, facebookon, messengeren, stb. keresztül végezni. A munkába a Debreceni Egyetem nálunk gyakorlatot végző hallgatóit is be kívánjuk vonni, akik remélhetően segítenek a módszertan kidolgozásában és terjesztésében. MARADJ OTTHON, MI SEGÍTÜNK!

Debrecen, 2019. március 22.

Dr. Sullerné Márta,
Fény Felé Alapítvány elnöke

Esélyek és értékek az önkéntesség tükrében

Szakmai napot tartottak Tordason tavaly a szociális munkanap ünnepét követően a „Jövőt nekik is” Alapítványnál. A felszólalók megfontolandó gondolatait gyűjtöttem össze.

Katona Mihály a műhelyben

Inotay György, az egészségügyi, szociális intézmény (FMGESZI) igazgatója bevezetőjében az önkénteseket a keresztutat járó Jézust segítő cirenei Simonhoz hasonlította. Fontosnak tartotta tisztázni, hogy gondoljuk végig: az önkéntest vajon mi motiválja arra, hogy a tudását, szabadidejét másra áldozza, mint a családja, vagy saját maga, ellenszolgáltatás nélkül?

Az előadók között *Katona Mihály*, a Tordasi Műhely vezetője bemutatta a 300 gondozott munkahelyét, termékeiket, és összesítette számszerűen az elmúlt, kiemelkedően sikeres évet. Mi a fontos ebben a

munkában? – tette fel a kérdést. A választ is megadta: „a mindennapoknak értelmet, örömet adni”. Az önkéntesek munkájukkal ezt bebizonyították.

Az Eszterházy Károly Egyetemen oktatója, *Dorner László* doktori disszertációjához bevonta a „Jövőt nekik is!” Alapítványt. Tagszervezetünk segített a pszichológusnak a kutatásában, amelynek témája az önkéntesség pszichológiája volt. Ezen a napon rövid összefoglalót hallottunk tőle. Egyik megállapítása volt, hogy korosztályonként másként állunk a magunktól vállalt segítő feladatokhoz. Épp ezért nem tartja helyesnek az érettségizőknek kötelező 50 órás feladatot önkéntességnek nevezni. Leszögezte: a közösségi aktivitás, szolgálat pozitív befolyással van a társas kapcsolatunkra és az egészségünkre.

Ezt alátámasztotta két nyugdíjas vallomása, melyből kiderült, ők miért vállalták, hogy bejárjanak hőségben, télen, hóban a lakókhoz. *Kaszapné Hujber Teréz* 10 éve önkéntes, aki nem akart nyugdíjba menését követően otthon ülő, pletykázó idős asszonnyá válni. Gyermek révén ismerte az intézményt. Önkéntes-feladatot kért. Hasznosnak érezte a gondozottak között magát, mert meghallgatta őket, beszélgetett velük, együtt mentek a vásárokra. *Vadászi Tiborné* 8 éve nyugdíjazták, nem akart tétlenül, munka nélkül tengeni otthon. Az Önkéntes Központ Alapítvány révén került bele az önkéntesség vérkeringésébe. Ehhez a munkához segítséget kap a családjától, már a tíz éves unokáját is elvitte intézményi programokra, kirándulásra, akinek jó ötletei voltak a játéktermékek bővítésre.

Az előadásokat követő beszélgetésekben egyet értettünk abban, hogy a segítő szeretet a mozgatója az önkéntességnek. Szeretni, az önmagát is szeretni tudó ember képes, aki érzett már szükségét, az tud önzetlen lenni másokhoz.

– Bfűlöp –

Diákönkéntesek, közösségi szolgalatosok 2019. évi pályázatának díjkiosztója

A nyertesek

Hagyományosan Mikulás napján adta át szövetségünk elnökasszonya, Papp Ágnes és Schellné Klein Éva, programvezető a 2019. évi diákönkéntes pályázatán résztvevőknek a jól megérdemelt jutalmakat. Nagy izgalommal várták a fiatalok az eredményhirdetést. 12 pályamű érkezett Budapestről, Esztergomból, Martonvásárról és Mezőberényből.

Díjazott és díjátadó öröme

Az előző évekhez hasonlóan a pályázat célja most is az volt, hogy a közösségi szolgálat során szerzett tapasztalatok, élmények bemutatásával tegye a pályázó mások – elsősorban diákok – számára is vonzóvá az önkéntes tevékenységet, és ezáltal segítse elő a fiatal önkéntesek számának növelését. Olyan pályázatokat vártunk, amelyek röviden bemutatják a közösségi szolgálat teljesítését leírásban, vagy rajz/kép formátumban, vagy videofilm, és tükrözik a segítségadó közvetlen személyes gondolatait, érzéseit.

A díjátadón emléklapot kaptak képzőművészeti kategóriában *Zborai Luca*, *Tóth Roland*, a martonvásári Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium, *Cserép Fatima Aida*, *Orosz Viktória*, az Esztergomi Montágh Imre EGYMI, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola tanulói. Valamint írói kategóriában *Balázs Renáta Csilla*, a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium diákja.

Képzőművészeti kategóriában III. helyezett lett *Róth Zoltán*, a martonvásári Pápay Ágoston Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium tanulója, II. díjazott volt *Gyöngyi Kitti Krisztina*, az Esztergomi Montágh Imre EGYMI, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola pályázója. I. helyezett *Asbóth Szimonetta* az Esztergomi Montágh Imre EGYMI, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola tanulója. A zsűri úgy értékelte, hogy kiváló, hangulatos képet alkotott, természetesség sugárzott a műből, az egymásra tekintő két szempár pedig mindenki számára egyértelművé tette, hogy miért érdemes ezt a tevékenységet folytatni.

Író kategóriában III. díjat kapott *Sebesi Julianna*, Budapest. XV. kerület, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola diákja. Julianna az Olajág Idősek

ESEMÉNYEK

Otthonában végzi iskolai közösségi szolgálatát. Élményeiről, kudarcairól mesélt az írásában. Munkájának néhány kiemelésre különösen alkalmas mondata: „Legfontosabb feladatombnak az idősokkal való beszélgetést tartom.” ...„Meghoztam az év legjobb döntését, hogy a táborra jelentkeztem.” ...„Köszönöm, hogy egy ilyen felemelő közösség része lehetek.” (ÉTA csapatára vonatkozott) A II. helyezett Csabai Boglárka, a Budapest. XV. kerületi László Gyula Gimnázium és Általános Iskolába jár. Boglárka is az Olajág Idősek Otthonában végzi iskolai közösségi szolgálatát. Nagyon fontos elem volt pályamunkájában az a rész, ahol arról írt, milyen rendkívüli segítség az, hogy az önkéntes tevékenység elején elmondják a tanulóknak, mit és hogyan kell csinálni majd a gyakorlatban. „Rájöttem, hogy nekem ez hiányzott eddigi életemből.” ...„Egészségügyben szeretnék elhelyezkedni, de az ÉTA segített megerősíteni ezt a gondolatot.”

Idei győztes, I. helyezett Tóth Scarlett, a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumból. A pályázati program eredeti célja itt valósult meg leginkább. A diáklány a fogyatékkal élő fiatalok mellett végzett tevékenységéről számolt be a pályaművében. Megtudtuk belőle, hogy több területen, több célcsoporttal kapcsolatban szerzett tapasztalatokat az önkéntes munkájában. Mécses Egyesületben tevékenykedett, idős házaspárnál segített, „Neked munka, nekem álom” projektben vett részt. A személyes élmények növelték az elköteleződését a közösségi szolgálat iránt. „A Mécses Lakóotthonban élő fiatalok segítettek abban, hogy türelmesebbé és empátikusabbá váljak.” ...„Szeretném, hogy a jövőben minél több embernek, felnőttnek el tudnám mondani: pl.: reggelente a munkába menést ne nyűgként éljem meg, hanem igenis legyenek hálások, hogy nekik legalább van lehetőségük.”

Pályaművek

Különdíjban részesült Köpe Viktória Dzsenifer, a Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium diákja. Képzőművészeti alkotásában megjelentek azok a belső folyamatok, az átalakulás, melyeket kiváltott benne az ÉTA diákönkéntes programja. Remek ötletét magas művészi értékkel valósította meg.

Gratulálunk a díjazottaknak, és koordinátor tanárainak!

Schellné Klein Éva

A diákjaikra büszke koordinátor tanárok

Óvodapedagógusból segítő önkéntes

Momó jutalmat érdemel

Háromgyermekes családanaként tíz-egynéhány éves óvodai nevelést hagyott abba *Fodorné Schwáb Éva*, s férjével vállalkozásba kezdett. Pedig imádta a gyerekeket, inkább a szülőkkel volt nehéz megtalálni a gyermek fejlődéshez vezető közös utat. Ezért hagyta el a pedagógusi pályát. A családi üzletben Éva szolgálta ki a vendéket, tartotta velük a kapcsolatot. Idővel lánya és fiai felnőttek, önálló életet kezdtek, és rádöbbsent, hogy ő egy „anyatigris”. Nem tud megenni gondoskodás, felelősség nélkül. Neki kell valaki. Évek múltán rátalált *Momóra*, a tibeti terrierre, amelyik folyton emberi tulajdonságokkal lepi meg gazdiját. Egész nap vele van a dekorüzletben, műhelyben. A kutya igényli az emberi társaságot. Éva megtanította nemcsak az alapvető fegyelemre, hanem játékra is. Nem engedelmessegre nevelte a fekete, hosszú bundájú állatot, hanem együttlétezésre, gondolkodásra. Ezért lett Momó kiválóan szocializált társállat.

2019 nyarán egyik barátjánője kérésére, Éva elment az ÉTA balatonmáriafürdői, mentálhigiénés, családi táborába Momóval együtt. Óriási sikere volt a kutyaival tartott foglalkozásoknak. Az egyik szülő nem győzött hálálkodni, hogy egy délután Éva külön elvitte a gyermekét sétálni, és az értelmileg akadályozott leány sugárzóan, derűs arccal tért vissza a szállásra. A sérült fiatalok ragaszkodása, feléje áradó szeretete megragadta Évát. Ő már érezte ezt öt-hat évvel ezelőtt, amikor Tatabányán először vett részt az akkori cégével egy adventi műsorban. Ott találkozott fogyatékosokkal. Majd éveken keresztül megismétlődött a napi egy órai elfoglaltság,

hogy a karácsonyi forgatagba kikísérte a gondozottakat a Síkvölgyi intézetből. Azt követően ment a fiatalokkal vásárolni, követte őket tekintetével a kasszánál, mert egyedül fizettek. Sajnos volt rá példa, hogy be akarták csapni egyiket. Hármásával vitte őket a Fő téri étterembe, ahol a pincérek sokáig ferde tekintettel néztek rájuk. Ám idővel elfogadták a „másokat” és kísérőjüket.

Boldog nyaralás Balatonmáriafürdőn

„A hétköznapi szorításában, a csalódottságban nagyon kárpótolnak ezek a kapcsolatok. Azt a feltétel nélküli szeretetet, azokat a tiszta érzéseket az egészséges emberek nem így adják át. Ők pózolnak, álarc mögé bújnak, érdekből cselekszenek legtöbbször. A fogyatékosokkal élőben nincs ilyen. Nekik a pillanat van, amiben jól érzik magukat és kimutatják, amit éreznek, gondolnak állás nélkül. Felemelő! Az állatok képesek ilyen meghittsége, természetes őszinteségre” – foglalja össze érzéseit, tapasztalatait Éva.

Tervezi, a közeljövőben felkeresi a székesfehérvári és csömöri tagszervezetünket, hogy felajánlja munkáját akár nyári táboroztatásra, akár kutyas foglalkozás tartására. „Nem értelmetlen az önkéntesség, nem hiábavaló. Ez szolgálat” – vallja búcsúzóul.

– b. fülp –

Boldogságban, küzdelemben harminc éven át

Harmincadik születésnapjukat ünnepelték Csömörön az Egyenlő Esélyekért Alapítványnál, ahol napjaikban 111 fogyatékosággal élő embernek nyújtanak lakhatási lehetőséget, 50 főnek pedig nappali ellátást. Az Összefogás az Egyenlő Esélyekért Nonprofit Közhasznú Kft. Csömörön kívül 12 településen 535 megváltozott munkaképességű munkavállalónak ad munkát, összesen 588 embert foglalkoztat.

Köszönet Erzsikének

Ünnepi beköszönőjében *Szekeres Tiborné Erzsike*, az alapítvány elnöke és a kft. vezetője elmondta, nagyon örül annak, hogy több száz meghívott vendég velük ünnepel. Beszámolt röviden arról, hogy küzdelmek, akadályok tarkították eddigi útjukat. Voltak és lesznek is kemény időszakok, mert a civil szervezeteknek nagyon nehéz. Viszont annál nagyobb boldogság az, hogy 30 éve léteznek, gyarapodnak, működnek. Vannak csodálatos, tökéletes pillanatok az életükben, amiket örömmel meg kell élniük, és azokra emlékezniük. Ez a közösség ezt nagyon tudja. Méltán büszke Erzsike! Pedig a lakóik komoly fizikai, pszichikai gondokkal küzdenek. Ők mégis megtalálják a felemelő pillanatok. Tudnak nagyon boldogok lenni. Ezt tanulhatjuk tőlük!

Hámosor Viktor, közösségi szolgáltató diák

Magas, vékony, nyugodt és tiszta tekintetű fiatalember. Kerékpárral érkezett a beszélgetésre. Egészségesen sportos alkata bizonyítéka annak, hogy hetente három alkalommal másfél órát végez saját testsúlyos edzést osztálytársaival a szabadban. Sajnálja, hogy nem tud annyit kirándulni, mint szeretne.

A 18 éves fiatalember a Budapest XV. kerületi László Gyula Gimnázium idén érettségiző tanulója. Óvodában, aztán kis iskolásként szívesen játszott legóval, épített belőle különböző tárgyakat, gépeket. 10-12 évesen már telefonnal készített videófelvevételeket, kiegészítette hangalámondással. Később autodidakta módon könyvekből és oktató videókból az internetről tanulta a filmvágást, -rendezést. A családjában senki nem filmes szakember, akitől segítség jöhetett volna. „Csupán” sok-sok buzdítást kapott szüleitől. Édesapja régebben fotózott, talán Vikornak ez is felkelthette az érdeklődését. Az biztosan motiválta a videózásra, hogy egy iskolai fotópályázaton első helyet ért el. Tavaly osztálytársaival készített egy '56-os témájú kisfilmmel értek el első helyezést iskolájuk pályázatán, 2019-ben az V. Kerületi Önkormányzat és a Gulág Emlékbizottság pályázatán lettek győztesek ugyanebben a kategóriában.

Az ÉTA Országos Szövetség 2018-ban pályázatot hirdetett diák-önkénteseknek. Molnár Mária, Marcsi néni, a fiatalember földrajz tanárnője, szövetségünk koordinátor tanára megkereste Viktor osztályát, hogy szeretnének-e részt venni ezen. Nem tudtak ellenállni a kihívásnak. „Önkéntesként a Világ” címmel elkészült a mű. Különdíjat nyertek vele. E video forgatás kapcsán találkozott először szellemileg sérült emberekkel. Ugyan felkészítették rá, hogy lassabban mennek majd a dolgok a megszokottnál, de ez nem okoz

zott neki problémát. Hamar elfogadta a szereplők másságát. Könnyen szót értett a szereplő, értelmileg akadályozott fiatalokkal. „A helyzet szokatlan volt inkább, mint rémisztő.” – foglalta össze az első tapasztalatot. Ezt követte az ÉTA-ról szóló rövid klip, a személyi jövedelemadó 1%-nak felajánlásához, mely látható a honlapunkon (www.eta-szov.hu). Készített még két videófilmet „ÉTA nyár 2018” és „Integető 2018” címmel, amely szintén megtekinthető Szövetségünk Facebook oldalán, valamint a Youtube-on.

Tapasztalatot szerzett az elmúlt két évben két nemzetközi önkéntes táborban Németországban. A villamos mérnöknek készülő fiatalembernek a filmzés egyelőre csak hobbi maradt, azonban nyitott a további fejlődési lehetőségekre is. Szívesen felajánlja videós tapasztalatát, tudását a tagszervezeteknek önkéntes tevékenységként.

BFK

Elnökségi tagokkal nézi az ÉTA filmjét

Az eltelt 30 év kemény munkájának gyümölcse ott terül el azon a csömöri 2 hektáros területen az Ibolya utca végén. Anna háza, Tibor háza és a többi lakóépület ad tiszta ottont, nyugalmat a bennlakóknak. A műhelyek pedig védeltséget, lehetőséget nyújtanak, hogy képességeikhez mértén alkothassanak a fiatalok. Van, aki csokorba gyűjti a munkadarabot, amivel a másik társa kis-sé bonyolultabb művelet is el tud végezni. Szőnek, varrnak, gyertyát öntenek, cirokseprűt kötnek, művészi kerámiát égetnek és festenek, adottságukhoz mértén. Mindezt tesszik naponta mosolyogva, jókedvvel, hogy az őket segítők életét is felderítsék, köszönetképpen.

BFK

Látogatók a műhelyben

Határtalan jelenlét Pető Hunor képzőművész életében

A szemlélődő művész

Tavaly december közepétől ez év január 14-ig láthattuk a K11 Művészeti és Kulturális Központban, Budapesten azt a különleges képzőművészeti kiállítást, mely a Lámpás 92 Közhasznú Alapítvány és a ParaArt Nemzetközi Egyesület együttműködésének köszönhetően jött létre. A két szervezet a társadalmi elfogadás, közös felelősségvállalás jegyében mutatta be fogyatékossgal élő embertársaink tehetségét, munkáját, életét. Az alkotások jól reprezentálták, hogy ezek a sérült, ám tehetséges alkotók milyen érzékenységgel tudják megmutatni világunkat, a mindnyájunkat foglalkoztató kérdéseket. E kiállítás megnyitóján kérdeztem Pető Hunort, Munkácsy-díjas képzőművészt és művészeti vezetőt.

– Színkavalkád minden alkotáson. Ez véletlen?

– Nem véletlen, hiszen alkotótáborainkban mindig a színké a főszerep, műfajtól és technikától függetlenül. Nálunk a monótopia, illetve a dombormű is színes. Fiataljaink eleve színekben gondolkodnak. A színérzés telítettsége határozza meg a formavilágukat. Minden alkotótáborra kitalálunk egy tematikát, melyet a bevezetésem után személyre bontva osztunk ki az oktatók segítségével. Természetesen fiataljaink nem egy formázható egységes massa, és tanításuk módszerei sem egységesek ebből kifolyólag. Így inkább arról beszéljünk, hogy hányféle lenyűgöző személyiség van közöttük. Említettük a színeket, de arról ne feledkezzünk meg, hogy Gézának miért a sárga, Krisztinek miért a narancs, Józsinak miért a zöld kizárólagosan a kedvenc színe. Ez teszi hihetetlenül izgalmassá a közös tevékenységet. Mindegyik személyiség valami örült érzelmi erővel bír, birtokol egy-egy színt, egy-egy motívumot, amit semmiképp sem ad ki a kezéből, akár egy kabalát. És ezután jövünk mi, akik megpróbáljuk az általuk kialakított rendszerbe belevinni azt az önkifejezési formát, mely nem feltétlenül

az ő rendszerükben történik, nem az ő receptjeik által adatik ki, de az ő érzelmeiket és kijelentéseiket tartalmazza. A 15 éve működő ParaArt műhelyben nemcsak a rajztudás szintjének emelése a cél, hanem hogy segítsük őket a bennük rejlő világuk, gondolataik kibontakoztatásában úgy, hogy az valamilyen szinten közérthető, a többségi társadalom számára értelmezhető legyen. Ők másképp képezik le a látványt, mint mi, és másként adják vissza. Ettől lesz érdekes ez az egész.

– Ezekre mikor jöttél rá? Mennyire kellett megismerni az értelmileg sérült fiatalokat?

– Kiderült az együtt töltött néhány óra után, mi rejlik bennük, milyenek is valójában, hogyan gondolkodnak. Aztán a néhány órából évek lettek. Ez nem egy gyorspaló egyik fél számára sem. Mi ahhoz adtunk segítséget a táborokban, hogy azt rajzolja meg, amit tud. Úgy érezte, azt festette meg, amit gondolt. Például egy rádióhallgató nőt úgy ábrázolt az egyik alkotó, hogy csak füle van, arcot nem rajzolt, hiszen az nem fontos a cselekmény szempontjából. A megközelítés óriási. A beavatkozás a mi részünkről ebben az esetben annyi volt, hogy láthatóvá tettük a nem fontos részeket is, de csak annyira, hogy felismerhetővé vált a lényeg, hogy ez egy emberi fül, amihez egy kevésbé fontos fej is tartozik. Az érzelmileg nem fontos részleteket el lehet hanyagolni, de valamilyen módon jelen kell legyenek, hogy a fő motívumokat kiemelhessék. A fotózás mélység - élességéhez, pontosabban a rekeszelés technikájához lehet ezt hasonlítani, ahol mi döntjük el, hogy mennyire legyen éles a fotózandó téma távolabbi része is. A művészeti programunk közép-pontjában a tehetséggondozás, és az egyénre szabott fejlesztés áll. Azonban ez nem egy lineáris fejlődési vonal, inkább a kommunikációnak egy formája, hiszen minden gondolati kijelentés a nyilvánosság számára történik.

– Megszületnek a fejekben a gondolatok. Kell és lehet is őket irányítani a művészeti megvalósításban?

– Nagy szükségük van az irányításra, mint ahogyan bármelyikünknek is, de mint említettem, ez az irányítás egy kicsit különbözik a megszokottól, hiszen nem egy

Hunor a kemencei alkotótáborban

sémának kell megfelelni, hanem az oktatók által felvetett alternatívákból kell választani. Érthetőbben fogalmazva, nem a saját stílusunkat erőltetjük rá a mentoráltakra, hanem a megadott téma folytatásához adunk egy kis segítséget úgy, hogy megmutatjuk a lehetséges útvonalakat. El kell indítani az alkotást. Ezért vannak évről évre más témák az alkotótáborokban. 2019-ben a Hasonmás volt. Először megpróbáltuk közösen elképzelni, hogy létezik egy ugyanolyan személy, mint mi vagyunk, majd megpróbáltuk ezt a személyt elkapni és megfogalmazni. Belevittük a tükröződést, több helyszínre tettük a hasonmást. Egy-egy nagyon idealizált önarckép született, érdekes környezetben, érdekes megközelítésben. De itt már érkezése volt egy beavatkozásnak, a feltételezett hasonmás ugyebár nem mindig lehet az elképzelt idealizált énkép, ezért a következő workshopon már az árnyas oldalt kellett megmutatni, a magukban rejlő kisördögöt megszemélyesíteni. Természetesen emellett a technikai irányítás is jelen volt. Megismerkedtek különböző grafikai, festészeti technikákkal, kitértünk az anatómiai részletekre is természetesen.

– Elárulod, te min dolgozol most?

– Penészből készítek egy több képből álló installációt. Másik munkám egy mellszobor, amin éppen a hajtincseket formázom. Harmadsorban digitális képalkotással is foglalkozom, most éppen a *Zártkörű társaság* művön, majd később ezt is megmintázom. Közben festetek egy kicsit. OSB lapok anyagtanulmányain dolgozom, kiválasztok egy-két felszínen maradt forgácsot, ezeket megszemélyesítem, a többieket meg lefestem, háttérbe helyezem. A háttérbe helyezés képezi itt a festői tevékenységet.

– Honnan ez a vibrálás? Az életutad magyarázat rá?

– Mesélhetnék a gyermekkorról, meg a gyönyörű történetekről, amikor éppen a gyerek először fog ecsetet a kezébe, aztán mindenki elájul a produktumtól, a ceruzáról már nem is beszélve. De én nem emlékszem most különösebb storikra. Bátyámmal együtt ügyesen rajzolgattunk, kisképzőbe jártunk, majd később ketté vált az utunk. Mindenki ment a maga útján, más műfajok, más életszemlélet. De érdekes, hogy évek múltán pont a sérült fiatalok hoztak újra össze minket szak-

mailag. Ő a Lámpás 92 Alapítvány alkalmazottjaként *Klárival (Makrai Józsefné)* elindította a nyári alkotótáborokat, amibe én is bekapcsolódtam, így újra együtt rajzolgattunk, festgettünk a fiatalokkal.

– Munkácsy-díjat kaptál 2014-ben. Mit jelzett ez neked, sikert?

– Nagy elismerés volt, jól esett és ösztönzőleg hatott rám. Úgy éreztem, hogy a műfajok közötti állandó körkörös sémára immár kaptam egy bólintást, mintegy zöld utat. Nem is fogom azóta vissza magam az intermedialitásba. Párhuzamosan szeretek több technikával dolgozni több alkotáson. Ahogyan több könyvet olvasok egyszerre, némelyiket esetleg hosszabb időn keresztül. Megesik, egyet-egyét nagyon lassan bújok, ízlelgetem minden szavát, mondatát, és nem akarom, hogy véget érjen, mint a nyaralás. Az általam olvasottak műfajilag változatosak. Természetesen a művészetelméleti munkák vannak előtérben, de minden műfaj belefér, akár a fantasi is, főleg, ha kapcsolódik témájában egy olyan íráshoz, amit előzőleg olvastam.

Kérdezted, hogy sikeresnek mondanám-e magamat, erre válaszolhatnám azt, hogy mindennapot egy sikertörténetnek fogok fel, de ez természetesen nem igaz. Sikeresnek nem mondanám magam. Az életem nem egy sikertörténet. Úgy érzem, a pályám elején vagyok még, ami nem azt jelenti, hogy annyira friss vagyok, hanem hogy annyira a kezdetén. Nem értem el még mindazt ötvenéves koromra, amit szerettem volna, de nem is igazán emlékszem rá, hogy mire vágytam. Vázlatozásnak tűnik számomra az eddigi életpályám. Mindennap újra kell valamit indítani. Füst Milán szavaival: „Estig tart a nap, és egy napot estig mindennap ki lehet tartani”. Ez a reggelekre is érvényes. Van egy folyamat, amit ki lehet tartani. És még akkor nem is beszélünk a reggelre való felkészülés idejéről, az éjszakáról. Pedig mennyi minden történik éjszakánként! Ahol az álmokban még a rózsák kertje is mindig virágzik és olyan illata van, hogy szinte fáj. Ez az ún. fájdalom kíséri a folyamatos nappali ébrenlétet, melynek változatossága ösztönöz, és ha erre gondolok, akkor teljesen elégedett vagyok a jelenemmel.

A rózsák kertjéről jut eszembe, hogy a következő alkotótáborunk címe *Szelíd vadhajítások* lesz, alcíme: *A rózsák kertje*. Ez is ösztönző. Nem?

B. Fülöp Katalin

XIV. LAURUS díjátadó gálaest Vácott

A díjátadón

Több mint egy évtizede rendezi meg az adventi időszakban a váci Püspöki Palota dísztermében a LAURUS (jelentése: babérkoszorú, győzelem) komolyzenei díjátadó gála estet a Lámpás '92 Közhasznú Alapítvány. Ez alkalommal mondtak köszönetet mindazoknak a barátaiknak (magánszemélyek, cégek), akik szervezetük munkásságát, működését önzetlenül támogatták. A díjakat a gálaest fővédnöke, Marton Zsolt váci megyéspüspök és az Alapítvány elnöke, Varga Zoltán adta át. 2019. év kitüntetettjei: NEXON Magyarország Kft., piacvezető bér- és humánügyviteli szoftverfejlesztő és szolgáltató cég; Bezerics Dániel, a Balaton Kör alapító tagja, és a Paletta Éttermek egyik alapítója.

– Alig két éve találkoztál sérült fiatalokkal. Hogyan közeledtetek egymáshoz?

– A Lámpás programjain ismerkedtünk össze. Közel kerültünk egymáshoz. Értettem a nyelvüket, ők az enyémét. Éreztük egymás rezdüléseit. Szeretettel fordul-

Bezerics Dániel, a Lámpik dinamója

– Milyen érzéssel, gondolatokkal vettél át a díjat?

– Szép és pozitív dolog, de én úgy éreztem, nem vagyok rá méltó. Nem tettem érte igazán semmit. Annyit semmiképpen, amekkora az elismerés. A Lámpás'92-nek és az ÉTÁ-nak sok jó emberi kapcsolatot, barátságot köszönhetek, többek között a megváltozott cselekvőképességűekkel. Megismertem az ő életüket, gondolkodásukat, rengeteget tanultam tőlük az emberi kapcsolatok terén. Nem tettem egyebet, mint ami természetes, belülről fakadó odafordulás, figyelem és szeretet. Ettől függetlenül örülök a díjnak.

A Lámpikkal barátságban

Pihenés az Alpokban

Közös rendezvényen

tak felém, az életem abban a szakaszában, amikor nagyon érzékeny voltam. Szerencsésnek mondhattam magam. Remélem, ők is így voltak vele. Azóta úgy élünk, mint egy közösségben szokás. Mindenki azt pakol bele, amije van. Szeretnek hozzám jönni tanulni, dolgozni. Én pedig töltekezem belőlük, a humorukból, életlátásukból. Hisz annyi bölcsességet tudnak ösztönösen. Az alapítvány lakóival 2018 nyarán találkoztam össze a magyar tenger partján, ahol aztán a szimpátiából még aznapi közös grillezés, majd karácsonykor örömfőzés kerekedett. Közös vettünk részt a víztudatos BWT és a Bikefood kampányokban. „Minden lében két kanál” című videósorozatot tervezünk, melyben Bergmann Jánossal, a szervezet egyik lakójával, indulunk közösen különböző gasztronómiai kalandokra. Legújabbban pedig a Gül Baba türbéjével közös művészeti projektbe vontak be engem is. Mottóm: „Legyél Te is a Lámpik dinamója.”

– *Nem sajnálod, hogy nem volt kapcsolatod velük már korábbi életszakaszodban?*

– Mindennek megvan a maga ideje....Empatikus családban nőttünk fel a tesómmal. Szüleink, direkt módon nem kondicionáltak arra, hogy figyeljünk a másságokra. Hiszem, hogy a bensőséges, egymásra odafigyelő családi légkör megadta azt az alapot, hogy nyitottan és éretten viseltessünk az élet dolgai iránt. Ezt is a gyerek-szobától kaptuk.

– *Elhagytad a szülői házat és tájat, a magyar tengert. Hogyan változtatta ez meg az életedet?*

– Nagyon más lett. Mindig azt terveztem, főállású balatoniként öregszem meg. Óhatatlanul nagy váltás volt, hogy nem a fiatalkori terveimet valósítottam meg, hanem teljesen más kihívásoknak kellett megfelelnem. A váltás persze traumatizált is. Nem volt fáklyásmenet beismerni, hogy más úton fogom megvalósítani az álmaimat. Nagy feladat volt mindemellett megtartani a balatoni identitásomat, és azt is, hogy a vendéglátás fenntartható legyen ebben a kétlakóságban.

Ez a bipoláris lét rákényszerített egy tudatosabb létformára. Egészségesebb életvitelre. Más étrenden éltem, liszt és cukor nélküli ételeket, sok zöldséget, húst és gyümölcsöt fogyasztottam. Így 190 kilogrammról lefogytam 100 kg-ra. Ezért tehetem ma már meg, hogy mondjuk sznóbordozzak egyet a barátaimmal, hogy olyan aktív életet éljek, amiről korábban nem is álmodhattam, fizikai akadályok nélkül. Néhány éve ez elképzelhetetlen volt még a súlyom miatt.

Örömforrás e mellett a Paletta bisztró. Ahova jönnek a Lámpás fiatalok is gyakorta besegíteni. Felelősség, tervezés és napi sikerforrás. Ép testben ép lélek lakik most bennem. Harmóniára törekszem.

– *Sikeres embernek érzed magad?*

– Utálom ezt a szót. Még igazából mértékegysége sincsen. Anyagi értelemben véve, a ráfordított idő és energia arányában, például egyáltalán nem tartom magam sikeresnek. Azt gondolom, hogy az ember a helyzetéből, az erkölcsi normáinak megfelelően, céljaira kivetítve megpróbálja a lehető legjobbat, legtöbbet kihozni. Összefüggésekben kell értelmezni. Nem hiszem, hogy egy sikeres üzletember, aki a magánéletében egy agresszív valaki, mondhatja magát sikeresnek. Hiszen nincs egyensúly az életének a különböző területei között, enélkül pedig – hitem szerint – nem értelmezhető a siker.

– *Elégedett vagy magaddal? Merre tart az életutad?*

– Nem vagyok elégedett, mert az önismereti utamat későn kezdtem el. Azt vallom, meg kell nézni a palántát, mire fogékony. Ne a konvenciók vezessék a szülőket. Ha egyszer apa leszek, mert az is cél, akkor én is szeretném majd engedni szárba szökkenni a gyermekemet. Közeli terv, hogy életviteli tanfolyamot indítunk sérültekkel. Komoly szervezést, pontos lebonyolítást igényel. Ars poétikám éltet: Aki szereti a munkáját, annak sohasem kell dolgoznia.

B.Fülöp Katalin

Szeretettel együtt töltött évek

A Mécse Szolgáló Közösség Egyesület 20. születésnapját ünnepelte 2020.február 27-én barátaival, munkatársaival és támogatói körében.

Bensőséges, vidám hangulatú délutánt töltöttünk együtt az Egyesület mezőberényi székházában. Az énekkar szívet melengető dalsokra után a megemlékezők köszöntését követően megtekintettük a gazdag termékiállítást, amelyben a színes, formagazdag textil-táskáktól kezdve, a festett kerámia-nyakláncokon át, a fonott vesszőkosarakig gyönyörködhattunk a fogyatékossgal élő embertársaink kézimunkájában. Az ünnepi torta felvágása előtt pedig a német evangélikus templomban Pinter Béla lelkét felemelő és megérintő koncertjén éltük át közösen, hogy „bizodalmunk csak az Úrban van”. A jubileum alkalmából Balázsne Nelhübel Henriette ügyvezetővel idéztük fel a kezdeteket és az azóta eltelt időt.

– *Hol és mikor született meg az egyesület?*

– *Dr. Dolgos Sándor* lelkész vezetésével tizenkét fős baráti társaságunk 1996-tól a tarhosi gyerekotthonba járt, értelmileg enyhén és közepesen sérült fiatalokat patronáltunk. Azt láttuk, az állami gondoskodásból kikerülő értelmileg enyhén és közepesen sérült emberek a budapesti aluljárókba jutnak, a súlyosabban sérültek pedig

idősek otthonába vagy a kórházak pszichiátriai osztályára. Ez a réteg a rendszerváltás előtt a munkásszállásokon folytatta életét. Mivel a '90-es években sok munkahely megszűnt, és a munkásszállókat bezárták, mi a pártfogolt fiataljainknak évekig azt mondtuk, hogy felelősséget érzünk irántuk, úgy éreztük, most jött el az ideje annak, hogy szavainkat tettekre váltsuk.

– *Ez a Mécse megalakulásának az időszak volt. Nem lehetett könnyű?*

– Egy bérelt házban 1999-ben tíz fiatal számára adománnyokból otthont rendeztünk be. Felmentünk a minisztériumba, megkérdeztük, tudják-e, hogy mi történik az állami gondoskodásból kikerült fiatalokkal? Kiderült, hogy tudják, csak épp eszközeik nincsenek a megoldásra. Kérték, hogy civil szervezetként lépünk be az ellátó rendszerbe, ezért 1999-ben létrehoztuk az egyesületet, amit 2000 februárjában jegyezték be. A következő évben már pályázatot írtak ki erre a tevékenységre, így 2001-ben hivatalosan is megnyitottuk az egész napos ellátást nyújtó otthonunkat. Ennek híre ment a városban, és a fogyatékossgal élő gyerekeket nevelő szülők, például, ha vásárolni mentek, vagy hivatalos ügyeiket intézték, behozták a gyereküket pár óra felügyeletre. Ekkor derült ki, hogy ezek a családok semmilyen támogatást nem kapnak, így indult el a nappali ellátásunk. Gondozottjaink gyógytornára, fizioterápiás kezelésre, korai fejlesztésre szorultak, de, hogy jussanak el a fejlesztésre a gyermekek, oda kell vinni őket. Ennek megoldására indult el a támogató-szállító szolgálatunk.

– *Kik voltak a munkatársak, akik végezték a napi feladatokat?*

– Az élet különböző területein dolgoztunk, szociális végzettsége senkinek sem volt, ezért el kellett sajátítanunk ezt a szakmát. Eredeti végzettségem szerint közgazdász vagyok, 2003-ban a Szegedi Egyetemen szereztem szociális munkás diplomát. Egy-két év múlva azt láttuk, a feladat nagysága nem teszi lehetővé, hogy ezt a munkát főállásunk mellett lássuk el, ez teljes embert kíván.

– *Milyen szolgáltatásokat nyújtanak a rászorulóknak húsz év elteltével?*

– Öt házban működik bentlakásos otthonunk (TL házak), a hatodikat most alakítjuk ki. Ezekben 34-en él-

Varrodai munkáink a kiállításon

Napfényben a hagyományörző kosárfonás termékei

Közös hálaéneklés az ünnepi műsoron

nek, immár nem csak egykori állami gondozottak, vannak családi háttérrel rendelkezők is, akiknek szüleik már idősek, így nem tudják ellátni őket. A nappali ellátás Mezőberény mellett a környező öt településre is kiterjed, összesen 71 személy jön hozzánk naponta. A pszichiátriai betegek nappali otthonába 63-an járnak be. A támogató szolgálat a nappali ellátásban részesülőket is tápolja, rajtuk kívül még 12 családra terjed ki a figyelmünk. Az otthonápolási szolgálatunk 15 fogyatékos és speciális nevelési szükségletű gyermeket nevelő család helyzetét könnyíti meg. Megközelítően 200-210 ember napi életét segítjük szakmai módszerekkel, valamint a szeretet és a keresztyén hit eszközeivel.

Mindezek mellett 2003-tól nemcsak otthont adunk lakóinknak, hanem rehabilitációs foglalkoztatásukról is gondoskodunk. Van kertészetünk, kábelszerelő üzemi, varrodánk, illetve nyomdaüzemünk és papírtáska készítőnk. Konyhánkban kétszáz adag ételt főzünk. Tehát minden lakónknak munkát tudunk adni. A foglalkoztatás ritmust visz az életükbe, elkülönül az otthon és a munkahely. Így megtanulnak kommunikálni, konfliktust kezelni, kialakul a feladattudatuk. Arról nem beszélve, hogy értékesnek és hasznosnak látják az életük.

– *Honnan teremtik elő mindennek a költségeit?*

– Kapunk az állami normatív támogatást az államtól, ez civilek esetében a legalacsonyabb, kevesebb, mint amit az állami és az egyházi intézmények kapnak. Ezért az összeget uniós és haza forrásból származó pályázati pénzekkel igyekszünk kiegészíteni. Évente intézményeink működésére megközelítően 350 milliót fordítunk, és ezt a pénzt Mezőberényben költjük el.

– *A családi élete nem sínylette meg ezt a felelősségteljes munkát, amit az egyesület rótt magára?*

– Az egyesület létrejöttét a férjem is támogatta. A gyerekek még kicsik voltak és ott voltak velem mindig az otthonban, vagy amit épp csináltam ott. Részei voltak a szolgálatnak és iskolából ide jöttek ebédelni, leckét írni, játszani. Barátaik lettek a lakók. Mai napig személy szerint ismerik a első ház lakóit, és mindig érdeklőknek róluk. Négy gyermekem közül kettő itt dolgozik velem a szolgálatban, segítik vinni az ügyeket.

– *Mi vezérli és meddig ezen az úton tovább, amin 20 éve rendületlen erővel és kitartással jár?*

– Sokan kérdezték az évek alatt, hogy nem égtél ki, honnan kapsz minden nap új erőt? Tényleg folyamatosan a nehézségek, az elvárások és a küzdelem. Sok ember nem érzi fontosnak ezt a munkát, amit végzünk, sőt tudni sem akar rólunk. Ez kiégeti az embert. Igen, van, hogy elfáradok és úgy érzem, nem bírom tovább. De mindig volt hova mennem, kinek elsírni, kitől erőt, bátorítást, megoldást kérni. Ez az én Istenem volt. A benne való hit vitt és visz át minden egyes napon. Amikor kezdtük, azzal a látással kezdtem, hogy ezt Isten bízta rám, az életem küldetése. Őt szolgálni ott, ahova Ő hív. Engem ide hívott. Addig leszek itt, ameddig erőt ad, és itt akar látni. Tudom, neki fontos minden egyes ember, minden egyes sors, minden egyes lakónk, a szolgálatunk minden egyes résztvevője. Ő soha nem fog elfeledkezni róluk, rólunk!

B. Fülöp Katalin

Rekreációs Batyus bál

Szövetségünk irodaházába 2020. február 8-án a rekreációs batyus találkozóra 9 fő jött el tagszervezeteink szakemberei közül. Rengeteg finomsággal és sok nyári élménnyel, jókedvvel érkeztek meg a meghívott vendégek.

Játékos bemutatkozót tartottunk. Minden vendég húzott egy kosárból egy színes lapon megjelenített idézetet, és egy fehér lapon összegyűjtött érzelmekből egyet-egyét. A bemutatkozó kör után felolvasták az idézetét, és kifejtették a hozzá kapcsolódó azonosulást.

Majd a Zoom nevű kommunikációs történet összeállító játékkal folytattuk a délelőtti. Több-kevesebb sikerrel. A szórakoztató együttlétből kiderült, hogy mennyire nem figyelünk egymásra, a másik mondanivalójára, és mennyire felületesen adunk át információkat.

Hagymás zsíroskenyérrel csillapítottuk éhségünket délben.

Délután egy Szívszakadva nevű játékkal tettük próbára magunkat, és az érzelmi kártyák is ekkor kerültek elő. Nagyon hasznos, jókedélyű nap kerekedett ki az idei Batyus bálból.

Andula Zsuzsanna, programfelelős

Járványügyi veszélyhelyzettel kapcsolatos munkajogi kérdések

Dr. Limbach Viktória

2020.03.11. napján a Magyar Köztársaság Kormánya a 40/2020. (III.11.) Kormányrendelettel járványügyi veszélyhelyzetet hirdetett ki Magyarország területén. Naponta ülésezik és tájékoztat az Operatív Törzs, és egy mást érik a különböző intézkedések.

A veszélyhelyzet fogalmát, és a veszélyhelyzetben hozható intézkedések keretrendszerét az Alaptörvény 53. Cikke, és a Katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény határozza meg.

A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat. Ezek a rendeletek tizenöt napig maradnak hatályban, kivéve, ha a Kormány – az Országgyűlés felhatalmazása alapján – a rendelet hatályát meghosszabbítja.

A Kormány valamennyi veszélyhelyzettel összefüggésben hozott rendelete a veszélyhelyzet megszűnésével hatályát veszti.

A munka világának területe, ideértve a civilszféra munkáltatóit is, több ponton kitettek a veszélyhelyzet következményeinek.

Ha a munkáltató nem tud eleget tenni foglalkoztatási kötelezettségének bármely okból (kivéve a vis majort, ami a jelenlegi veszélyhelyzet), akkor az állásidőnek minősül, és erre az időtartamra munkavégzés hiányában is köteles a munkavállalónak az alaphétét megfizetni az Mt. 146. § (1) bekezdése értelmében.

A fenti főszabály nem igaz arra az esetre, amikor a munkáltató valamilyen elháríthatatlan külső ok, például a koronavírus miatt kihirdetett veszélyhelyzet miatt nem tudja foglalkoztatni a dolgozóját, és az emiatt elrendelt lezárás a munkáltatótól független, az részéről nem elhárítható, akkor a zárlat idején az alaphét megfizetésére

nem köteles. Itt fontos, és a későbbiekben nehéz bizonyítások kérdése lesz, hogy valóban a veszélyhelyzet okozta-e azt a helyzetet, hogy a Munkáltató nem tudta teljesíteni foglalkoztatási kötelezettségét, vagy csupán kihasználva a rendkívüli körülményeket, spórolni akart.

Abban az esetben, ha a munkavállaló fertőződik meg, akkor ő keresőképtelennek minősül és jogosult táppénzre a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) vonatkozó rendelkezései szerint /43. § (1) bekezdés, 44. § a) pont/.

A COVID-19 fertőzötteket a megfelelő eljárásrendek alapján kórházban különítik el. Ők a kórházi tartózkodásuk ideje alatt a táppénzalap ötven százalékát kapják meg, azzal, hogy a táppénz napi összege legfeljebb a minimálbér kétszeresének harmincad része lehet /Ebtv. 48. § (7) bekezdés c) pont/.

Nézzük, mi történik abban az esetben, ha a dolgozó nem beteg, de érintkezett fertőzöttekkel, és erre a kontaktusok során fény derül, majd elrendelik az elkülönítést, azért, hogy járványügyi megfigyelését biztosítsák, vagy járványügyi zárlat alá kerül, mert fertőzött területről utazott haza.

A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet mondja meg, hogy kit mikor kell elkülöníteni, vagy járványügyi zárlat alá helyezni /28. § (1) bekezdés, 29. §./.

Akit elkülönítenek, vagy járványügyi zárlat alá helyeznek, az az Ebtv. 44. § g) pontja értelmében keresőképtelennek minősül, ha más munkahelyen (munkakörben) átmenetileg sem foglalkoztatható.

A táppénz tehát ebben az esetben nem automatikus, mert ha a dolgozó azt jelzi a munkáltatója felé, hogy nem mehet közösségbe, de egyébként jól van, akkor a munkáltatónak előbb azt kell megvizsgálnia, tudja-e a munkavállalót átmenetileg pl. otthoni munkavégzéssel, távmunkában foglalkoztatni. A távmunka esetén a munkavállaló a teljes bérére jogosult.

Abban az esetben, ha a munkavállaló ebben az alternatív formában nem foglalkoztatható, mert a munkajellege, vagy munkaköre ezt nem teszi lehetővé, akkor táppénzre jogosult, mégpedig a biztosítási időszak hosszától függően a táppénzalap ötven-hatvan százalékos, de naponta legfeljebb a minimálbér kétszerese harmincad részének mértékéig /Ebtv. 44. § g) pont, 48. § (7) bekezdés a)–b) pont/.

Fontos tudni, hogy ha a Munkáltató saját maga dönt megelőző intézkedésekről a fertőzés elkerülése, megakadályozása érdekében, akkor az ezzel járó pénzügyi terheket maga köteles viselni, például az állásidőre járó bér fizetésének kötelezettségét.

dr. Limbach Viktória

ÉTA-HÍREK

A lap egyes írásainak tartalma nem minden esetben egyezik a szerkesztőség véleményével.

Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége (ÉTA) kiadványa

1158 Molnár Viktor u. 94–96. • Telefon/fax: (06 1) 414 0500 • e-mail: iroda@eta-szov.hu • honlap: www.eta-szov.hu • www.facebook.com/ETASzovetseg/

Felelős: Papp Ágnes, elnök

Szerkesztő: B. Fülöp Katalin • Telefon: (06 20) 252 1256 • e-mail: bfulop.katalin@eta-szov.hu

Nyomda: Keskeny Nyomda ISSN 1788-2877